

УДК 636. 084.412

Гарзель О. М., студент II курсу магістратури спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник – Цвігун А.Т., доктор с.-г. наук, професор, член-кореспондент НААН України, Подільський державний аграрно-технічний університет, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ РІПАКОВОЇ МАКУХИ, ЕКСТРУДОВАНОЇ ВИКИ І ГОРОХУ ПРИ ВІДГОДІВЛІ БИЧКІВ

Використання відходів переробки біодизелю – ріпакової макухи, а також екструдованих зерна вики і гороху дасть можливість покращити кормову базу скотарства, за рахунок якого населення забезпечується цінними продуктами харчування – молоком і м'ясом [1, 3].

Екструдовані вики та горох – це перероблене зерно з підвищеною поживністю та смаковими якостями корму, яке доцільно використовувати для покращення продуктивності тварин [2, 4].

Збільшення виробництва яловичини можливе при покращенні м'ясних відгодівельних якостей великої рогатої худоби місцевих порід з одночасним підвищенням забійних кондицій, розширення масштабів промислового схрещування та створення самостійної галузі м'ясного скотарства [5].

Метою роботи полягає у вивченні використання ріпакової макухи, екструдованих вики і гороху для відгодівлі молодняку великої рогатої худоби.

Об'єктом досліджень були молодняк великої рогатої худоби української червоно-рябої і чорно-рябої породи та ріпакова макуха, екструдовані вики і горох.

Предмет досліджень – поживність ріпакової макухи, екструдованих вики та гороху у складі раціонів, природи живої маси бичків на відгодівлі, м'язова тканина бичків.

Дослідження тривали протягом 2017-2018 років. При постановці зоотехнічних досліджень по вивченню продуктивної дії ріпакової макухи, екструдованих вики і гороху в складі раціонів бичків на відгодівлі, основним методичним прийомом був прийнятий принцип груп-аналогів [25]. Основний період досліджу тривав 114 днів.

Для проведення досліджень, враховуючи породу, стать, вік, живу масу та вгодованість, було відібрано 4 групи бичків по 15 голів у віці 10–11 місяців із середньою живою масою при постановці на дослід 248 кг. Тварини утримувалися в типових приміщеннях, були клінічно здорові і придатні для проведення досліджень.

До складу основного раціону (ОР), яки давали першій контрольній групі, входили: силос кукурудзи – 15 кг, солома ячмінна – 1,5 кг, м'яса – 0,5 кг, дерть ячмінна – 1,0 кг, дерть пшениці – 0,5 кг, дерть гороху – 1 кг, мінеральна добавка. В раціоні другої дослідної групи, в складі основного раціону 1 кг дерті горохової замінили 1 кг ріпакової макухи, третьої дослідної групи в складі основного раціону 1 кг дерті горохової замінили 1 кг екструдованого зерна вики, а четвертої групи – 1 кг дерті горохової замінили 1 кг екструдованого гороху. Основному

періоду досліджень передував зрівняльний період, тривалістю 30 днів. Нестачу кальцію і фосфору поповнювали за рахунок введення до складу раціону крейди та монокальційфосфату. Тваринам згодовували кухонну сіль згідно відповідних норм годівлі.

Приріст живої маси тварин визначали на основі даних індивідуального зважування, яке проводили при закладанні досліду та щомісячно у зрівняльний і основний періоди. За результатами зважувань розраховували середньодобові прирости, а за результатами обліку з'їдених кормів – витрати кормів на 1 кг приросту.

При постановці на дослід бички усіх груп мали майже однакову середню живу масу, різниця до одного кілограма була на користь контрольної групи тварин. У кінці дослідного періоду цей показник значно відрізнявся. Зокрема, середня жива маса бичків контрольної групи в кінці досліду становила 331,5 кг, а в дослідних I, II та III групах – 355,7, 352,3 і 351,2 кг відповідно. Вища інтенсивність росту і загальний приріст маси відмічений у бичків дослідних груп.

Отже, заміна у складі раціону бичків на відгодівлі дерті горохової на ріпакову макуху, екструдовані вику і горох сприяла збільшенню інтенсивності росту тварин дослідних груп – на 7,3, 6,3 та 5,9%.

В результаті проведених досліджень встановлено, що тварини дослідних груп за перший місяць досліду мали дещо нижчі прирости, ніж контрольної, а в наступні місяці прирости бичків дослідних груп були вищими. Це можна пояснити тим, що у тварин дослідної групи проходив процес адаптації до нових видів кормів. Як показали результати досліджень, середньодобові прирости тварин дослідної групи за період досліду, що тривав 114 днів були на 222,6, 190,6 і 178,3 г (на 30,7, 26,3 і 24,6%) вищими, ніж у контрольній групі.

Аналізуючи показники економічної ефективності, слід відмітити, що виробництво яловичини при використанні в складі раціонів годівлі молодняку великої рогатої худоби на відгодівлі ріпакової макухи, екструдованих вики і гороху – рівень рентабельності становить відповідно 20,4, 19,3 та 18,2%, що на 3,37, 2,30 та 1,21% порівняно до згодовування дерті гороху, де рівень рентабельності становить 17,00 %.

Список використаних джерел

1. Давидова, Л. Годівля худоби: як реалізувати генетичний потенціал? Аграрний тиждень. Україна (газ.). 2013. № 41-42. С. 24-25.
2. Ібатулін І.І. і Жукорський О.М. Довідник з повноцінної годівлі сільськогосподарських тварин: К.: Аграр. Наука, 2016. 336 с.
3. Костенко В.І. Технологія виробництва молока і яловичини : підручник. К.: Видавництво Ліра-К, 2018. 672 с.
4. Кулик М. Ф., Кравців Р. Й., Обертюх Ю. В. Корми: оцінка, використання, продукція тваринництва, екологія. Вінниця: Тезис, 2003. 334 с.
5. Цвігун А. Т. Норми і раціони годівлі молодняку великої рогатої худоби м'ясних порід та типів. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2001. 46 с.